

Gårdrapport for Bedrift 4 – resultater for 2024

Projekt "Goldkofodring i græsbaseerede systemer"

Udarbejdet af Irene Fisker

Innovationscentret for Økologisk Landbrug gennemfører en praksisafprøvning på fem økologiske malkekøvegbedrifter i 2024-25 i samarbejde med landmænd og rådgivere. Denne rapport beskriver de foreløbige resultater fra 2024 på Bedrift 4.

Om praksisafprøvningen

Formålet for praksisafprøvningen er 1) at belyse den generelle udfordring ved fodring af goldkøer i græsbaseerede systemer og 2) at demonstrere anvendelsen af en særlig græsblanding til goldkøer på forskellige bedriftstyper. Fodringen er beskrevet ud fra græsanalyser, foder-mængder og urinprøver. På denne bedrift indgik ugødet eng som afgræsning til goldkøerne i stedet for den særlige græsblanding.

Om bedriften

Besætningen består af 92 Holsteinkøer med en ydelse på 9.700 kg EKM pr. årsko. Goldkøerne går i ét hold. I 2023 var der registreret 3 tilfælde af mælkefeber ud af 70 kælvninger. Forekomsten af mælkefeber i græssæsonen 2024 ses her:

Måned i 2024	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt
Tilfælde af mælkefeber	1	0	0	0	1	0	0

Udtagning af græsprøver

Der blev udtaget græsprøver fra afgræsningsmarkerne d. 14. maj, 18. juni, 20. august og 14. oktober. Græsprøver blev taget ved at gå i zigzag over marken og med 10-15 skridts mellemrum klippe græsset i felter á cirka 50 x 50 cm. For at græsprøven kan repræsentere det optagne græs bedst muligt, blev der klippet til samme stubhøjde som køerne havde afgræsset til, og områder med vraggræs blev ikke medtaget. Græshøjden blev målt med elektronisk pladeløfter. Her blev områder med vraggræs heller ikke medtaget.

Foderværdi af græs til goldkøer

Goldkøerne har gået på engen døgnet rundt. I hele sæsonen har de gået på folden til højre, mens folden til venstre har været inddraget til nogle af goldkøerne i juni.

Græsset på engen er udlagt i 2015 og er ugødet. Afgrøden består af forskelligt græs, herunder mosebunke, og en del lysesiv på den mest fugtige del af arealet. Der blev også set lidt kløver samt mælkebøtte, ranunkel, bellis, brændenælde og skræppe. I juli blev engen pudset af og græsset presset til wrapballer. Disse wrapballer blev solgt.

Græssets foderværdi og mineralindhold kan ses i tabel 1.

14. maj 2024. Goldkøer og kvier på engen. Foto: Irene Fisker

14. maj 2024. Lysesiv på den fugtige del af engen. Foto: Irene Fisker

18. juni 2024. Afgræssede områder og områder med vraggræs. Foto: Irene Fisker

20. august 2024. Græstilbud i sensommeren. Foto: Irene Fisker

14. oktober 2024. Engen er græsset godt ned nu. Foto: Irene Fisker

Tabel 1. Analyser af frisk græs

	14-maj	18-jun	18-jun	20-aug	14-okt
Fodermiddel	Afgræsning	Afgræsning	Afgræsning	Afgræsning	Afgræsning
Beskrivelse	Eng th.	Eng tv.	Eng th.	Eng th.	Eng th.
Tørstof, g/kg	247	288	262	272	231
Aske, g/kg TS	89	79	78	90	87
FK org. stof, %	81,5	77,3	79,1	77,4	76
Råprotein, g/kg TS	142	96	126	155	167
NDF, g/kg TS	386	511	475	451	500
Sukker, g/kg TS	204	173	179	150	114
Ca, g/kg TS	6	4,1	4,5	5,9	4,8
P, g/kg TS	3	1,8	2,8	3,1	3
Mg, g/kg TS	1,8	1,8	1,6	2,2	2,2
K, g/kg TS	17	9,7	14	16	12
Na, g/kg TS	3,2	3,2	3	3	4,6
S, g/kg/TS	1,7	1,6	1,7	2,5	2,6
Klorid, g/kgTS	7,8	9,6	9,7	10,8	11,1
CAB, meq/kg TS	248	17	109	79	32

Foderrationer for goldkøerne

Tabel 2 viser et bedste bud på, hvad køerne åd på de udvalgte datoer. Køerne fik tilbudt goldkomineraler i trug, og det ugentlige forbrug svarede omtrent til 100 gram pr. dyr pr. dag. Køerne fik ikke yderligere suppleringsfoder.

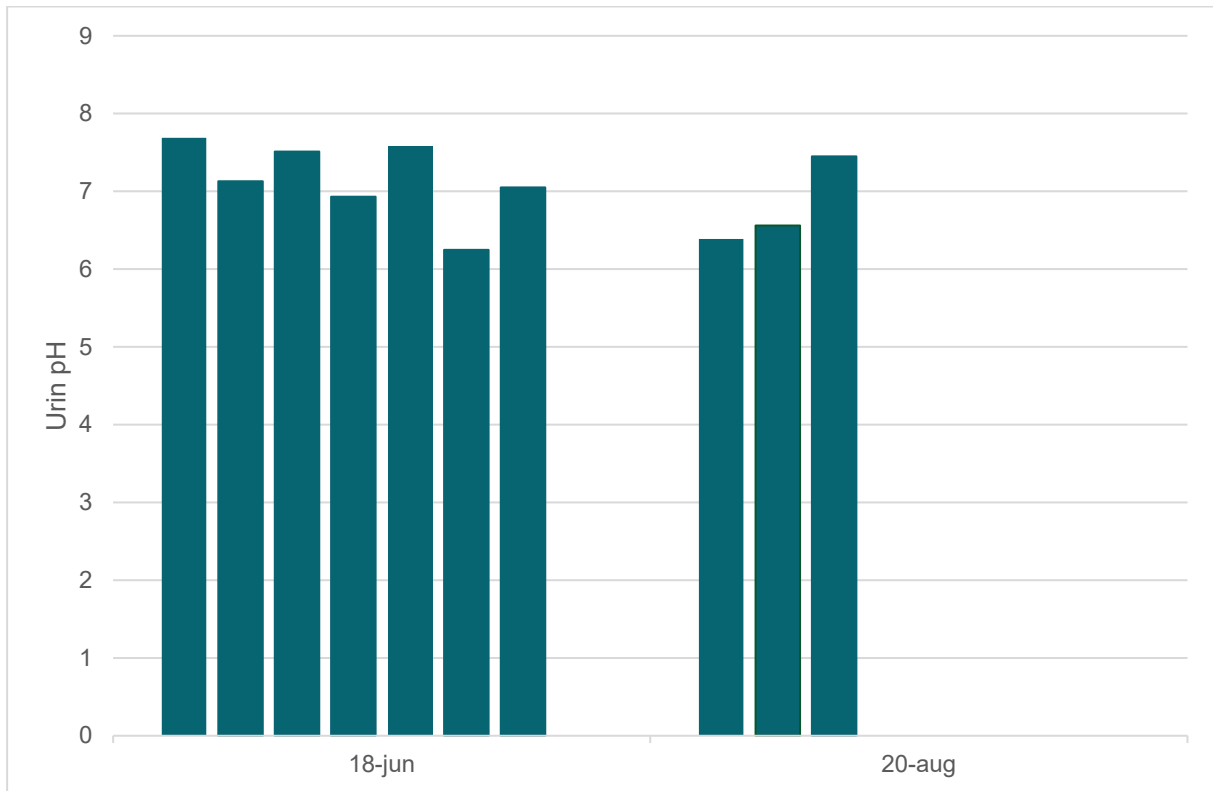
Mængden af græs er afstemt efter en energibalance på 104%. Hvis dyrene har ædt ca. 10 kg tørstof hver om dagen, har de tilsammen udnyttet ca. 20 kg tørstof pr. ha pr. dag.

Tabel 2 Foderrationer for goldkøerne

		14-maj	18-jun tv.	18-jun th.	20-aug	14-okt
<i>Pr. ko:</i>						
Goldkomineraler	gram TS	98	98	98	98	98
Afgræsning	Kg TS	9,5	10,1	9,7	9,9	9,9
<i>Rationsparametre:</i>						
Energioptag	MJ	65	66	66	66	66
Foderoptag	Kg TS	9,6	10,2	9,8	10,0	10,0
Råprotein	g/kg TS	140	95	125	153	167
NDF	g/kg TS	382	506	470	446	495
Calcium	g/dag	58	42	44	59	48
Fosfor	g/dag	33	22	31	35	34
Magnesium	g/dag	40	41	39	45	45
Kalium	g/dag	162	98	136	159	119
Natrium	g/dag	35	37	34	35	51
Svovl	g/dag	26	26	27	35	36
Klorid	g/dag	74	97	94	107	110
CAB	meq/kg TS	204	-22	67	38	-9
Energibalance	%	104	104	104	104	104
Fyldebalance	%	85	90	87	87	86
<i>Græsmarken:</i>						
Antal køer +kvier		15	ca. 10	ca. 10	10	16
Antal ha		7,4	5-6	7,4	7,4	7,4
Græshøjde, cm		16	16	10	9-10	4-5

Urin-pH

Der blev udtaget urinprøver fra goldkøerne d. 18. juni og 20. august, se figur 1. Der var kun få køer i goldkogruppen i august. Værdierne lå generelt lidt lavere end det typiske for køer, som ikke er forsurede gennem foderet.

Figur 1 Urin-pH for goldkøer. Hver søjle viser resultatet for én ko.